

8. En ovädersnatt.

Eva Maria Helmersson hade nyss fyllt 80 år. På födelsedagskalaset nyligen hade hon fått många komplimanger för sin goda fysik och sin klara hjärna. Hon var glad över komplimangerna men visste med sig att det kanske inte var alldeles sant. Det hände nog då och då att hon glömde både det ena och det andra. Hon bodde på den lilla gård som hon och hennes avlidne make Kent ägt och brukat i nästan 50 år. Nu var jordbruket nedlagt och marken utarrenderad sedan Kent dött för fyra år sedan, men Eva hade, trots dottern Elsas protester, bestämt att hon skulle leva kvar här tills man fick bära iväg henne.

Elsa försökte vid i stort sett varje tillfälle de träffades att få Eva att gå med på att skaffa sig en liten lägenhet i samma stad som hon själv bodde. Nu var det nästan tio mil för Elsa att åka och hälsa på, så det blev inte så ofta som hon önskade. Elsa ville ha sin mamma lite närmare nu när hon började bli gammal och behövde hjälp med allt möjligt. Men Eva vägrade att ens fundera på att flytta. Här har jag bott i nästan hela mitt vuxna liv och här skall jag dö hade hon bestämt.

Det hade nu varit vackert väder i en hel vecka, med för varje dag alltmer stigande temperaturer. Där Eva sitter på sin veranda, med alla fönster och dörrar öppna på vid gavel, känns värmen tryckande. Hon hade just serverat sig en andra kopp kaffe när hon hör knattrandet från en moped på uppfarten. Evas svarta cockerspaniel Hildur, som legat utslagen under bordet, känner genast igen ljudet och reser sig snabbt, svansen börjar gå som en snabb vindrutetorkare. Uppfarten är lång så Eva hinner springa in och hämta en extra kopp innan mopeden är framme. Mopedryttaren är Kents brorson Evert som kommer på sitt vanliga besök. Evert är sjukpensionär och har inte så mycket att ta sig för på dagarna så det är ganska vanligt att han hälsar på hos Eva för en liten pratstund och för en kopp kaffe. Eva uppskattar hans besök, som ett trevligt avbrott i ensamheten och han har alltid lite nyheter med sig om vad som händer i trakten. När han steg in i verandan syntes det på långt håll att han hade något viktigt att berätta.

- Hej på dej Evert, sa Eva. Jag hörde att du var på väg hit, så jag har tagit fram en extra kopp åt dig.
- Tack för det, jag tar gärna en kopp kaffe. Dina bullar har jag heller aldrig kunna säga nej till.

Han satte sig och fick en kopp och plockade till sig en bulle från det välfyllda fatet.

Mumsande på bullen sa han:

- Du kommer väl ihåg Göran Hallberg som bor på Håkanstorp.
- Jodå, sa Eva honom känner jag mycket väl. Vi var faktiskt skolkamrater en gång för länge sedan. Men vad är det med honom?
- Jag pratade med brevbäraren i morse och han sa att Göran hade haft besök av en illgärningsman som rånat honom på hans plånbok som han hade liggande med femtusen kronor i. Göran hade inte lämnat över den frivilligt så han hade blivit ganska illa misshandlad och ligger på lasarettet i stan nu, med en bruten arm och sår och blåmärken i ansiktet. Det skall inte vara någon fara för hans liv, men man kan ju förstå hur illa det måste påverka honom ändå.
- Men kära hjärtanes vad hemskt, sa Eva. Hur hade det gått till?
- Jo Göran hade vaknat mitt i natten av att det var någon som bankade på ytterdörren. Göran som aldrig har varit rädd av sig hade öppnat och då hade han blivit inknuffad av en person, som hade en kraftig käpp som tillhygge, som han vevade med. Han ville ha pengar hade han sagt annars skulle han slå ihjäl Göran. Men han hade inte fått något och då hade han börjat slå med käppen och till slut när Göran låg på golvet med rånaren över sig hade han talat om var han hade sin plånbok. Sedan hade rånaren försvunnit och Göran hade så småningom kunnat ringa till 112.
- Men polisen då, har de fått tag i någon?

Evert tog en bulle till och mumsade lite på den innan han svarade.

- Nej de vet inte vem det kan vara, men man misstänker att det inte är någon från trakten, utan kan ha varit någon som var på turné. Det verkade ju inte som om han var särskilt professionell, utan sannolikt påverkad av något knark, eller något sådant. Det skall ha varit en ensam, ganska lång, men spenslig ung kille, med rött hår och stirrande blick och som enligt Göran pratade eller rättare sagt skrek med Göteborgsdialekt.
- Håkanstorp är ju inte mer än en mil härifrån, sa Eva. Tänk om han kommer hit också en natt. Jag har aldrig några pengar hemma, så mig kommer han väl att slå ihjäl.
- Nja, sa Evert. Polisen trodde att rånaren nog var långt borta nu. Han hade ju kommit i bil och det verkade inte som han var så hemma i trakterna här. Han hade nog valt ut Görans ställe mer av en slump. Så du behöver nog inte vara orolig. Men om det bankar på dörren någon natt, så öppna inte vad du gör. Ring polisen med det samma i stället. Men det var väl bra att jag installerat den där säkerhetsgrejen på din ytterdörr. Nu är det ju i alla fall svårare att ta sig in.
- Får jag ta en bulle till?

- Javisst, ta så många du vill. Det är bara roligt att det är någon som uppskattar det jag har bakat.

När Evert hade åkt satt Eva länge kvar i sin veranda och funderade på vad hon skulle göra. Jag får väl ha en plånbok liggande med några hundralappar i så att jag har något att erbjuda en eventuell rånare, tänkte hon. Jag har ju inte något jag kan försvara mig med och Hildur är inte mycket till hjälp i ett sådant läge heller. Hon skulle bara vifta på svansen och tycka det var roligt att någon kom på besök.

Om det var Everts berättelse eller om det hade blivit varmare så kändes det nu som det blivit kvavare. Eva kände sig säker på att det till kvällen säkert skulle komma åska. Hon var inte direkt rädd för åskan, men hon hade för vana att inte sova utan i stället sitta uppe påklädd, åtminstone om det kändes som om den var nära.

Frampå kvällen när det var sängdags hade det inte hörts av någon åska även om det nu var ännu kvavare, så Eva bestämde sig för att klä av sig och gå till sängs. Jag får väl gå upp och klä mig om det börjar mullra, tänkte hon.

Det hade varit lite svårare än vanligt att somna på grund av Everts berättelse. Hon kunde inte låta bli att tänka det som hänt Göran. Tankarna ville inte släppa sitt tag, utan snurrade oavbrutet runt i huvudet på henne. Det kändes inte lika tryggt som det brukade göra. Men framåt midnatt hade hon ändå somnat.

Hon hade vaknat alldeles för tidigt., det var ännu inte ljus så det måste ha varit något som väckt henne. Men det var oklart för henne vad det var, kanske var det av åskmuller, men hon var inte säker. Det var inte längre lika kvavt och luften kändes lite renare och svalare.

Klockan är fem på morgonen. Tolv minuter över fem för att vara exakt. Det kunde hon se på digitalklockan vars siffror lyser röda där den står på nattduksbordet. Trots att klockan är så mycket är det inte något gryningsljus som det borde vara så här i början av september. Ljuset har svårt att tränga igenom de mörka molnen, som kompakta, snabbt rör sig över himlen. Fönsterrutorna är täckta av regnränder som ligger i ett oregelbundet mönster, som gör det svårt att se ut igenom.

Hon är inte rädd, men har blivit alldeles klarvaken och nu hör hon vad det var hon vaknat av. Det var inte åskan, utan det var ljudet av en bilmotor, som närmade sig mycket sakta, på den meterlånga uppfarten. Vem kan ha något ärende hit så här tidigt tänkte hon.

Hon sticker fötterna i ett par tofflor och drar på sig en morgonrock och går fram till fönstret. Det är svårt att se tydligt genom det våta fönstret och det bleka morgonljuset.

Solen från i går hade varmt gräsmattorna så att fukten nu står som en dimma ur dem.

Skogsridån inramar trädgården som en kolsvart kuliss.

En mörk bil kommer från den långa uppfarten. Innan den svängde in på gårdsplanen släcker den strålkastarna. Det går inte att se vad det var för märke och inte heller går det att urskilja någon färg på bilen.

Regnet sätter igång igen och faller åter i strida strömmar. Det mullrar av åska långt borta.

Motorn stängs av och det går ett par minuter utan att något händer. Ingen kliver ur bilen. Det verkade som om den eller de som sitter i bilen väntar på något.

Hon tycker nu att det är riktigt obehagligt och känner att pulsen började öka.

Efter några minuter när regnet tillfälligt gör ett kort uppehåll, ser hon en ensam figur som håller något i högra handen, hoppa ur bilen och snabbt springa kurande fram mot ytterdörren.

Vad hade personen i handen? Var det en käpp eller rent av ett gevär.

Vem kan det vara säger hon högt till sig själv. Den enda som hör henne är Hildur som nyvaket tittar på sin matte och undrar vad som är på gång.

Eva lyssnar spánt och nu hade hon börjat bli riktigt rädd.

Hon kunde inte låta bli att tänka på vad Evert berättat i går eftermiddag.

Hon lyssnar för att höra om någon ringde på eller knackade på dörren men det hördes inget sådant. Istället hör hon hur någon rasslar lite med dörrlåset. Det låter precis som om någon satt i en nyckel. Dom har en dyrk tänker hon.

Åskan mullrade igen, kraftigare nu, den har kommit lite närmare. Hildur som är rädd för allt som smäller stoppar svansen mellan benen och kryper in under sängen, där hon lägger sig och blänger förebrående på Eva. Som om hon tycker att det är hennes fel att åskan går.

Hon hade bara för några dagar sedan installerat en säkerhetsskena, en sorts tvärslå över dörren som gjorde den omöjlig att öppna utifrån. Det var Evert som både köpt och installerat den åt henne. Hon hörde att personen utanför hade fått upp låsen, och utan framgång försökte pressa upp dörren.

Jag måste ringa polisen tänker hon. Telefonen är på första våningen så hon skyndar ner för trapporna och fram till telefonen. Precis när hon skulle lyfta luren sprakar det till i apparaten och det hörs samtidigt en kraftig åksmäll som får henne att hoppa till. Hon lyfter luren och skall börja slå 112. Men det kommer ingen kopplingssignal. Hon trycker flera gånger på klykan, men inget händer. Hon slår hårt och snabbt på klykan igen flera gånger med det har ingen effekt. Telefonen är död. Hon hastar upp för trapporna och kikar ut genom fönstret igen, men det står ingen kvar vid ytterdörren.

Klockan på nattduksbordet visade nu noll fem tjuogoett. Det hade bara gått nio minuter sedan hon vaknade men kändes som mycket längre.

Hjärtat bultar i bröstet och hon är alldeles torr i munnen.

Nu smäller åskan till igen, riktigt nära den här gången, det är bara någon sekund mellan blixtn och knall. Regnet har nu tagit i på nytt och det smattrar hårt mot rutorna.

Hennes dotter Elsa hade tjatat på henne länge att hon skulle skaffa sig en mobiltelefon så att hon alltid kunde ringa var hon än var, men hon hade tyckt att hon var för gammal för sådana nymodigheter.

Den kunde jag ha behövt nu tänkte hon.

Nu hörs ett ljud från andra sidan huset. Altandörren tänkte hon, var den ens låst? Hon hade suttit där ute till sent i går kväll, men hade hon låst den? Hon kunde inte minnas med säkerhet. Det hörs ett skrapande ljud, en duns, är det ljudet av krossat glas hon hör, eller inbillar hon sig bara? Det lät som om någon ropade något där nere, men det går inte att höra vad och sedan hörs snabba steg på våningen under.

Jag gömmer mig i klädkammaren tänkte hon, sagt och gjort. Fanns det något att beväpna sig med, nej inte mycket. Kent hade ju haft både hagel och kulgevär tidigare, men dem hade Eva fått lämna ifrån sig när han dog. Ett gammalt paraply fick hon dock tag i och med det i handen sjunker hon ner på en pinnstol. Hjärtat går som en pistong i bröstet och det kändes som om hon skulle svimma.

Steg i trappan, hon hör ljudet av dörrar som öppnades och stängs igen. Någon söker igenom hela övervåningen. Men så blir det tyst igen och Eva hoppades att personen kanske hade gett sig av. Hon skall just resa sig för att kika ut lite när handtaget på garderobsdörren sakta trycks ner. Eva håller andan och sluter ögonen hårt, för att slippa se det som är på väg. Det knarrar till lite när någon sakta öppnar dörren.

- Men mamma då, varför sitter du i garderoben?

Där stod Elsa med en paraply i handen också hon. Hildur hade nu vågat sig ut från sitt gömställe och står ivrigt viftande på svansen bakom Elsa.

- Varför svarade du inte när jag ropade och varför har du inte klätt på dig? Du har väl inte glömt att vi skulle åka till moster Berta i Gävle i dag? Du får skynda dig att klä dig nu mamma, tåget går om en timma.